

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2-20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1-70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE

Ilustrati:

Enostolpna petitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . " 15
za trikrat . . . " 13
za večkrat primeren popust.

Poročena oznaka, zabavo, esmrtica itd.:
enostolpna petitvrsta po 20 viz.

Poslano:

enostolpna petitvrsta po 40 viz.

Izhaja vsak dan, izvenredni ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-hero. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Za vojno posojilo!

Država pozivlja svoje narode, da se udeležujejo vojnega državnega posojila. Kakor se je pokazala na bojnem polju solidarnost vseh narodov pod častitim habsburškim praporom, tako se bo isto zopet pokazalo pri sijajnem uspehu posojila. Med tem ko se sicer državna posojila spravijo deloma v inozemstvu, se vojno posojilo spravi samo v domači državi. Pri vojnem posojilu pokažejo narodi, države, ravno tako svojo finančno moč, pa tudi svoje rodoljubje, ne da bi vojno posojilo zahtevalo od državljanov kako finančno žrtve, ravno nasprotno, pogoj posojila so tako ugodni da kdor se ga udeležuje ima od tega le dobiček, kajti če se vse skupaj računani bo neslo to posojilo vsakemu, ki vanj založi svojo glavnico več kot 6 odstotkov na leto. Toda kljub temu pokaže vsak, ki se udeleži pri posojilu da se zaveda svoje državljanske lastnosti, da se zaveda velernega značaja časa, da ve, kaj se pravi država in da zlasti ve, da cel svet sovražnikov te države ugonobil ne bo. Avstrijsko vojno posojilo bo brez dvoma doseglo velikanski uspeh kot nov dokaz, da habsburško cesarstvo s svojimi lastnimi sredstvi vse to premore, kar zahteva potreba današnjih trdih časov.

Kdorkoli ima kaj razpoložljive glavnice naj se udeležuje pri podpisavanju tega zelo ugodnega državnega posojila.

VOJNO POSOJILLO.

Včeraj je izšel načrt vojnega posojila. Izdala se ne bo renta, marveč pelletne zakladne zadolžnice, ki zapadejo 1. aprila 1920. Posojilo se predloži v podpisovanje s kurzom 97 kron 50 vinarjev; to se pravi, da se bo plačalo za 100 kron vredno zakladno zadolžnico 97 kron 50 vinarjev; a dejansko bodo stali papirji še nekaj manj. Tiste banke in trdnice, ki pripadajo konzorciju, ki prevzame zakladne zadolžnice, dobe namreč po finančnem ministrstvu 9/10 provizijo. Kakor poroča »Neue Freie Presse« pa nameravajo v konzorciju združeni zavodi prodati zakladne zadolžnice obinstvu za 96/100 kron. Kdor torej zdaj zaznamuje sprejem posojila, bo moral vplačati za 100 kron 97 1/2, oziroma 96/100 K; 1. aprila 1920 mu za to vsoto vrne država 100 kron. Med tem časom obrestuje država zakladne zadolžnice s 5 1/2%, ker zapadeta vsako leto 1. aprila in 1. oktobra dva kupona, na vsak kupon se izplačajo 2 1/4% obresti. Zakladne zadolžnice so namenjene izključno za avstrijski trg in se zato glase le na domačo, kronsko veljavo. Zakladne zadolžnice so pupilarno varne, neobdavčene in se lahko v njih naloži tudi sirotinski denar in ženitvanske kavcije.

PODPISUJTE VOJNO POSOJILLO! VSAK HRANILEC LAHKO PODPIŠE. — VELIKE UGODNOSTI.

Dunaj. (Kor. urad.) Urad naše poštne hranilnice je ustvaril neko napravo, po kateri lahko vsak tudi najmanjši varčevalec in hranilec podpisuje državno vojno posojilo.

Namesto cele obligacije se namreč lahko kupi 1/4, 1/2 ali pa 3/4 državne obligacije. Cela obligacija stane 100 kron, tri četrtine 75 kron, polovica 50 kron in ena četrtina 25 kron.

Poštna hranilnica pošlje vsakomur, ki kupi del obligacije, lastno knjižico, v kateri mu natančno upiše denar, ki ga je dal za obligacijo, sama mu na odpre v svojih knjižkah račun, na katerega lahko nalaga gori omenjene poljubne vsote. Obresti se štejejo takoj od prvega dne nakupa. Hranilnica sama izvede vse račune, in pisarije, tako da nima vlagalec nobenih sitnosti in tudi nobenih stroškov. Kdor ima 24 1/2 krone, lahko kupi 1/4 obligacije, ker se mu šteje ta vsota za 25 kron.

Na ta način je vsakomur omogočeno nakupiti obligacije in podpirati našo državo, da bo imela dovolj vojnih sredstev.

Najmanjša obligacija ima vrednost 100 kron; da se pa za njo samo 97 kron 50 vin.

Kdor ima tedaj 97 K 50 vin. v poštne hranilnici, lahko pošlje svojo knjižico hranilnici, ki mu kupi obligacijo za 100 kron, kdor ima pa samo 25 oziroma 24 1/2 krone, temu se pa kupi 1/4 obligacije. Na ta način se polagoma kupuje četrtinka za četrtinko, dokler ni cela obligacija gotova. Kdor ima denar, naj pošlje denar, kdor ima pa poštne hranilnično knjižico, pa naj pošlje isto!

Velike ugodnosti, ki jih daje državno vojno posojilo, obstoje v tem, da se obresti zaračunajo po 5 1/2%. Vsak lastnik obligacije ima lastno knjižico, iz katere lahko razvidi, koliko gotovine in obresti ima v državnem posojilu. Če pa denar potrebuje, pošlje zopet knjižico nazaj in poštne hranilnica mu vrne denar z obrestmi vred.

Ta naprava je tako priprosta in komodna, da si je boljše ne moremo predstavljati. Želeti in pričakovati je, da se bo veliko ljudi oglasilo in se te naredbe poslužilo. Na ta način bodo lahko tisoči postali deležni vojnega posojila od katerega bi bili sicer izključeni!

Budimpešta, 13. novembra. (Kor. ur.) Ogrski brzojavni urad poroča: Salgo Targanska premožarska akcijska družba je vzela 1 milijon kron vojnega posojila; penzijski zavod budimpeštanske električne državne železnice 250.000 K, časnikiarski penzijski sklad 250.000 K, zavarovalna družba za življenje Union 1.250.000 K, sirotinsko sodišče v Stolnem Belgradu 400 tisoč kron. Župnik bolnišnice sv. Roka, Karel Tihany, je predlagal magistratu, naj se cerkveni stavbni sklad, 240.000 kron, porabi za najetje posojila. Magistrat je sprejel predlog in je pooblastil župnika, da se sme celo premoženje porabiti za vojno posojilo, če to dovolijo višje cerkvene oblasti.

Budimpešta, 13. novembra. Istotako kakor škof v Velikem Varadinu poziva tudi nadškof v Jagru, dr. Ludovik Szmercsanyi, v pastirskem pismu duhovščino in vernike k subskripciji vojnega posojila.

Budimpešta, 13. novembra. Zavarovalna družba »Fonciere« je v včerajšnji seji izvršilnega odbora sklenila, da podpiše 2 milijona kron za vojno posojilo.

Dunaj, 13. novembra. Listi konstatirajo z zadovoljstvom, da so številni predčasni priglasili za novo vojno posojilo dokaz patriotizma celotnega prebivalstva in da se lahko že danes v naprej prerokuje sijajen uspeh posojila.

Vojska z Rusi.

Dunaj, 12. novembra. Uradno se razglasi: Izvzemši zmagovitih kavalerijskih bojev pri Kozmineku proti ruskemu kavalerijskemu zboru se niso včeraj na severovzhodnem bojišču vršili nobeni večji boji. Sovražne patrulje, ki so hotele poizvedeti o gibanju naših čet, so bile pregnane.

Pri izpeljavi sedanjih operacij se ponovno kaže preizkušene zmožnosti in pripravljenost naših čet za boj. Namestnik načelnika generaln. štaba: pl. Höfer, generalni major.

ODBIT NAPAD RUSKE KAVALERIJE PRI KALIŠU.

Berolin, 13. novembra. Veliki glavni stan poroča z dne 12. novembra: Na vzhodu je naša kavalerija vzhodno od Kališa rusko kavalerijo, ki je bila v premoči in ki je ponovno prodirala, vrgla nazaj.

Najvišje armadno poveljstvo.

URADNO RUSKO POROČILO.

Peterburg, 12. novembra. Ruski glavni stan je izdal 7. novembra naslednje uradno poročilo: Naša akcija na vzhodno pruski meji napreduje. Rusi nadaljujejo z ofenzivo na levem bregu Visle.

Na Rusko-Poljskem so Rusi prekoračili reko Wartho in se približali prusko-

šlezijski meji. Rusi hočejo na vsak način dobiti vpogled v razmere Hindenburgove armade. Združena avstrijsko-nemška kavalerija je porazila en ruski kavalerijski zbor pri Kozmineku. Kozminek leži 20 km severovzhodno od Kališa, ki je oddaljen 7 km od poznanske meje. Zračna črta od Kozmineka do prusko-poznanske meje znaša približno 20 km.

Tudi v Galiciji poskušajo močne ruske kavalerijske čete izvedeti za skrivnost nove grupacije avstrijskih čet, vendar so se doslej vsi taki poskusi izjalovili. Rusi nadaljujejo s svojim prodiranjem v Srednjo Galicijo. Nemški listi poročajo, da je strateški položaj naših čet, kar se bo kmalu jasno pokazalo, zelo ugoden; za sedaj se o podrobnostih še ne sme poročati.

»REICHSPOST« O NALOGAH NAŠIH OPERACIJ.

Dunajska »Reichspost« poroča: Splošna naloga naše armade je sedaj, zadrževati rusko glavno silo in preprečiti, da ta podvzame odločilne operacije proti Nemčiji. Rusko premoč more naša armada toliko časa zadrževati v neodločenih bojih, dokler ne bo napredovanje operacij na zahodnem bojišču opostilo toliko nemških armadnih zborov, kolikor jih je potrebnih, da se izenači ruska premoč. Ta naloga zahteva na eni strani trajni stik s sovražnikom, ne da bi se pustilo priti do odločilnih bitk, na drugi strani pa je treba zbrati in uveljaviti vsa naša defenzivna vojna sredstva, da se razbremenimo in varuje naša armada. Glavna naloga naravno pripada našim trdnjavam, in sicer predvsem Przemyslu, močnemu oporišču srednje Galicije, ki mora sedaj v prvi vrsti izvršiti nalogo, da pritegne nase kolikor mogoče močne ruske sile in jih zadrži.

RUSI PRODRAJO NA SANEH.

Berolin, 12. novembra. »Vossische Zeitung« poroča iz Peterburga: Častniki in vojaki, ki so se vrnili iz bojne črte, pripovedujejo, kako hitro se vrši rusko prodiranje. Rusija se je veliko naučila od nasprotnikov, posebno glede transporta. Ruska armada ni več tista, kot je bila v avgustu, ko je vpadla v vzhodno Prusko. Transporti se vršijo po večini na saneh, ker pota že pokriva debel sneg.

SANI ZA ZIMSKO VOJSKO ZA NEMŠKO ARMADO.

Berolin, 12. novembra. Nemška vojna uprava pravočasno skrbi za zimsko vojsko. Kakor izve list »Holzwelt«, je pripravljenih že 2000 sani za transportne namene.

IZPRAZNITEV KRAKOVA.

Cenzurirani listi poročajo: Zapovedana izpraznitev Krakova se je pospešila. Trdnjavsko poveljništvo je obvestilo magistrat, da morajo zaradi grozeče nevarnosti obkolitve trdnjave vsi tisti, ki jih je pozvalo trdnjavsko poveljstvo, nemudoma zapustiti mesto Krakov. Razglas se je nabil na vogale. Krakovski »Czas« dostavlja, da se za nekaj časa na ukaz pravosodnega ministrstva višje deželno sodišče, kakor tudi predsedstvo sodišča in državno pravdnštvo preseli iz Krakova v Olomuc. Krakovski občinski svet, župan dr. Leo in občinski svetniki so tudi zapustili mesto. Notranje ministrstvo je izdalo odlok, ki imenuje za vladnega komisarja profesorja dr. Julijana Nowaka, podnačelnika kmetijske družbe; njegova namestnika sta dr. Ernest Bandrowski, ravnatelj obrtne akademije, in dr. Kazimir Kostanecki, rektor krakovskega vseučilišča. Vladnemu komisariju je pridruženo svetovilstvo, obstoječe iz dvanajstih članov. Poštne blaginje je odstranjena iz Krakova in se v Krakovu ne sprejemajo priporočene poštne pošiljke, denarne nakaznice in čeki. Posluje le še navadna pismena pošta. V Krakov naslovljenih denarnih pošiljatev poštni uradi

ne sprejemajo. Železniški in politični uradniki so tudi zapustili Krakov, banke so premestile svoje urade na Dunaj. Na krakovskem kolodvoru je vse mirno. Blagovnega prometa je malo. Z evakuacijskimi vlaki je od nedelje do torka zapustilo mesto 20.000 oseb. Tudi mesto Podgorce, ki leži onstran reke Visle in tvori pravzaprav krakovsko predmestje, se izpraznjuje. Na Dunaj se je pripeljalo iz Krakova 12.000 oseb, ki pripadajo večinoma premožnejšim ali pa srednjim slojem in ki niso navezani na podpore.

RUSKO GOSPODARSTVO V LVOVU.

Dunaj, 12. novembra. Tukajšnje »Nowiny Wideniskie« priobčujejo naslednje poročilo o položaju v Lvovu, ki je je podala neka oseba, kateri se je posrečilo preko Stryja priti na Dunaj: Sedaj izhajata v Lvovu razen starih poljskih listov: »Gazeta Wicczorna«, »Kurjer Lwowski«, »Słowo Polskie« in »Wiek Nowy« tudi dva ruska lista: »Prickarpatskaja Rusj« in »Lvovskoje vojennoje slovo«. Iz notranje Rusije so v Lvov poslali rekrute, da jih izvežbajo. V Lvovu se vedno mude ruski trgovci z moko, drožami, tobakom, cigareti itd. Z judovskim prebivalstvom zelo kruto ravnajo; judje mrajo na ulici pozdravljati ruske častnike. Med Mikolajevim in Stryjem so popravili most čez Dnjestr; mitnina se pobira od kmetov brez potrdila. V hiši drž. poslanca dr. pl. Löwensteina so uredili privatni lazaret; Löwensteinovo pohištvo so odpeljali v Rusijo. Izmed bank poslujejo Obrtna, Hipotečna in Trgovska banka, ki izplačujejo celo vloge na hranilne knjižice. 27. septembra je bil pogrom; Rusi so s cest streljali v hiše. Drugače je doslej precej mirno. Prebivalci se le boje, da bodo Rusi izvrševali grozodejstva, ko bodo prisiljeni Lvov zapustiti. Za 200 rubljev napitnine se v potniškem uradu dobi potni list — kdor le more, se posluži te možnosti in odpotuje iz Lvova.

VOJNI POROČEVALCI PRI MIN. PREDSEDNIKU TIZSI.

Budimpešta, 13. novembra. Včeraj dopoldne je sprejel min. predsednik grof Štefan Tisza vojne poročevalce v palači ministrskega predsedstva. Voditelji posameznih skupin so predstavili ministrskemu predsedniku korespondente, odposlane v vojni časnikarski urad.

PETERBURŠKO PRISTANIŠČE ZA PRTO.

Berolin, 12. novembra. Pristanišči Petersburg in Kronstadt sta zaprti za plovbo ladij.

VSA FINSKA PRISTANIŠČA ZAPRTA.

Peterburg, 12. novembra. V Peterburgu, Kronstadtu in drugih pristaniščih so v pomnoženi meri odredili varnostne naprave in pozvali za vsa ta pristanišča ojačenja brodovja. Vsa finska pristanišča so zaprta.

SIENKIEWICZ V ŠVICI.

Geneva, 12. novembra. Henrik Sienkiewicz, ki se sedaj mudi v Švici, je v pogovoru s sotrudnikom lista »Journal de Geneve« izjavil, da spričo vladajočih okolišnosti ne more nič delati. O bojih krog njegovega posestva na Ruskem Poljskem govori z največjim mirom in popolnoma nesebično. Svoje rokopise je spravil na varno. Ob izbruhu vojne je pisal roman, čegar središče je Napoleon in Dombrowske poljske legije. O izidu vojne se ne spušča v nikaka prerokovanja, češ da bi bilo to s poljskega stališča prezgodaj.

VESTI IZ RUSIJE.

Trutnov, 12. novembra. Semkaj je dospel g. Reinhold, ki je bil zaposlen v nekem ruskem obratu trdnice Ignacij Etrich. Reinhold pripoveduje, da so

Rusi internirali tovarnarja Pavla Etricha s celo družino in celokupnim tovarniškim osebjem. Vrednosti so jim odvzeli. Reinholda, ki je že 48 let star, so kasneje izpustili ter se je preko Švedske vrnil v domovino. Novopoklicane ruske čete niso več opremljene po najnovejših predpisih, marveč nosijo stare uniforme; pa tudi puške imajo baje zastarane. Vojaki ne kažejo nobenega navdušenja. V Moskvi in Petrogradu je Avstrijem prepovedano nemško govoriti. Družini Etrich se je cela stvar še precej dobro iztekla, ker je rekla, da je iz Češke in je govorila trutnovski dialekt, ki so ga Rusi najbrže smatrali za češčino.

RUSKA OPUSTOŠENJA V VZHODNI PRUSKI.

Königsberg, 13. novembra. Od meročajne strani se poroča, da je bilo v okraju Königsberg popolnoma ali po večini porušeni 2142 poslopij. Najbolj prizadeto je okrožje Gerdauen s 675 porušeni poslopji. Močno so trpela tudi okrožja Welan, Friedland, Eylan, Rastenburg in Labian.

× × ×

NAŠ VOJNI PLEN PRI ČRNOVICAH.

Budimpešta, 12. novembra. Poročevalec »Az Est« brzojavlja iz Črnovic: Po zmagovito dovršenih bojih v črnoviški okolici vlada sedaj ondi mir. V Črnovice so pripeljali veliko vpljenih ruskih topov in več sto ruskih ujetnikov, kjer je ponovna zmaga naših čet vzbudila nepopisno navdušenje. Kajti vsi vedo, da je bila od te zmage odvisna usoda črnoviškega mesta. Sedaj vlada mir v celi vzhodni Galiciji.

RUSKI POGOJI ZA IZPUSTITEV ŽUPANA IZ ČRNOVIC.

Črnovice, 13. novembra. Rusi so izjavili, da so pripravljeni oprostiti kot talnika interniranega črnoviškega župana Weisselbergerja, če avstrijske oblasti oprostijo družino Gerowski, ki je zapletena v vohunski proces. Avstrija je to odklonila.

× × ×

ČASNIKARSKE LAZI TROJNEGA SPORAZUMA.

Dunaj, 13. novembra. Karakteristične za lažljivo poročevanje listov trojnega sporazuma so zlasti sledeče vesti:

»Morningpost« poroča iz Rima: Nemčija je Rusiji predlagala, naj bi se sklenil mir, kar pa so Rusi odklonili. — Neko londonsko poročilo Reuterjevega urada se glasi: Skoro vsa ogrska kavalarija v Belgiji je bila uničena. Dunajski seznam izgub navaja 864 ogrskih plemičev, ki so bili pri Lilleju ujeti.

× × ×

CAR NA POLJSKEM.

Kakor smo poročali, je prišel car v Cholm. Na poti iz Cholma v Siedlice je sprejel vrhovnega poveljnika severnozahodne armade, generala Ruskija, ki mu je poročal o položaju. General je s svojim štabom vred obedoval pri carju.

× × ×

BOGOSLOVCI — VOJAŠKI PROSTOVOLJCI.

Budimpešta, 13. novembra. Sluša telji evangelijske teološke visoke šole v Požunu so sklenili, obvestiti honvedskega ministra, da se z ozirom na sedanji težki čas nočejo poslužiti zakonito zajamčene ugodnosti oprostitve od vojaške službe in da so v svrhu obrambe domovine na razpolago vojaškim oblastem. Obenem so tudi, 77 po številu, izdali oklic v tem smislu na ogrsko teološko mladino.

TELEFONSKI PROMET MED NIŽJO AVSTRIJO IN ŠTAJERSKO.

Dunaj, 13. novembra. (Kor. urad.) Zasebni telefonski promet med Nižjo Avstrijo in Štajersko se je dne 12. t. m. zopet otvoril. Izvzete so javne telefonske govorilnice.

BIVŠI POSLANEC, MORILEC SVOJE ŽENE, NA BOJIŠČU.

Berolin, 13. nov. »Berliner Tageblatt« poroča, da se bojuje bivši poslanec grof Mielczynski, ki je kot znano ustrelil svojo ženo in je bil pred sodiščem oproščen, na vzhodnem bojišču. — Grof Mielczynski je prejel železni križec I. razreda.

Kako je v Pulju v vojnem času.

Pulj v vojnem času. Na način življenja puljskega prebivalstva je najbolj vplivalo to, da mora biti ob devetih uri zvečer vse zaprto. Glasno družabno življenje, ki se je v prvih nočnih urah razvilo po kavarnah, je iskalo in tudi našlo druge kraje, kjer se shajajo. V teh dogodkov polnih časih, ki nudijo toliko snovi za razgovore, izrabijo ljudje vsako priložnost, da izmenjavajo svoja naziranja in se prepričajo o resnici poročanih dogodkov. Prvi kritični dnevi so povzročili splošno gibanje in razburjenje. Vpoklicanja

so prekinila navadni, mirni potek družinskega življenja. Vendar pa je navada kmalu vse izravnala. Ločitev je bila težka in čeprav se žensko srce težko odreče svojim dragim, vendar je bil zanj ponos, da sin ali mož brani domovino, tolažba in pomirjenje. Pulj je srečno preстал največjo krizo, tembolj ker ni bila trgovina in obrt prizadeta po vojski. — Zgodnje jutranje ure prinesejo novo življenje na ulico. Vojaški oddelki korakajo iz vojašnic, delavstvo hiti v delavnice. Kavarne se polnijo z jutranjimi gosti, ki želijo izvedeti o novih dogodkih. Nato je do poldneva mirnejše. Raznobarvno in burno poulično življenje nastane šele v večernih urah, ko se polni Korzo. Te slike so navidezno podobne življenju v mirnih časih. In vendar je doživljaj čisto drugačen. To je temelj, ki veže vse življenje, kakor da bi isto vsakdanje življenje in delovanje nenadoma opazovali s čisto drugačnega stališča.

Boji na zahodu.

Berolin, 13. novembra. (Kor. ur.) Veliki glavni stan poroča z dne 12. novembra: Naše čete so vrgle čez Ysero nazaj sovražnika, ki je prodiral čez Nieuport v predmestje Lombart-Zyde. Vzhodni breg reke Yser do morja je očiščen sovražnika. Napad čez Yserski kanal južno od Dixmuiden-a napreduje. V ozemlju vzhodno od Yperna so naše čete zopet prodrle naprej. V celoti je bilo ujetih nad 700 Francozov in smo zaplenili 4 topove ter 4 strojne puške. Sovražnikovi napadi zahodno od Argonskega gozda in v gozdu samem so bili odbiti.

Najvišje armadno poveljstvo.

Severni in srednji del Flandrije velika bolnišnica. — Jug pokopališče.

Berolin. »Telegraaf« poroča o bojih na Flandrijskem:

Pretetko nedeljo so odmarširale zopet nove, sveže čete na fronto med Dixmuidenom in Yperu. Hitre odločitve tu ni pričakovati. Zelo trdovratni boji so bili pri krajih: Bixchoote in Wyschate. Ob reki Yser ni nič novega. Boj je svojo ostrost izgubil. Od Ysere so nemške čete odšle nazaj v Brügge. Severno od Brügge so nemški pionirji več mostov razstrelili.

11. in 12. belgijski polk, ki sta se že pri Lütichu sijajno bojevala, sta se tudi ob reki Yser izborna držala, četudi sta imela velikanske izgube. Vsi vojniki teh polkov so dobili Leopoldov red in so med velikim navdušenjem množice defilirali pred svojim kraljem Albertom.

Nemški vojniki so trdno odločeni storiti svojo dolžnost. Ljubav do domovine jih žene, da smrt prezirajo. Neki ranjeni major v Gentu je dejal: Svojega edinega sina, 18 let starega prostovoljca, sva poslala z ženo v vojsko. Če ga izgubiva, bo to za nas grozna izguba, ampak pripravljena sva tudi na to žrtve.

Severni in srednji del Flandrije se izpreminja v veliko bolnišnico, jug je pa postal pokopališče.

Angleži in Francozi zapustili več nadaljnjih belgijskih krajev.

Berolin, 10. novembra. Rotterdamski listi poročajo, da je angleško-francosko vojaštvo v zadnjih dneh izpraznilo in zapustilo večje število nadaljnjih belgijskih krajev. Nemški pritisk od kanala semkaj je zadnji čas zopet občutnejši, zlasti pa je bil jako občuten pretekli petek.

Ypern pred padcem.

Rotterdam, 13. novembra. Nizozemski listi poročajo, da je Ypern neposredno pred padcem.

Belgijci se umikajo.

Amsterdam. Courant poroča: Nemci so si priborili zahodno od kanala Yser lepo število cest, ki so proste vode. Belgijci zapuščajo važne postojanke ob obali. Zadnji obupni odpor Belgijcev pred Yperom je izjalovljen.

Nemci utrjujejo postojanke okoli Ypera.

Monakovo. »Münchener Neueste Nachrichten«: Najnovejšo poročilo francoskega armadnega šefa Joffreeja omenja neprijetno presenečenje, da so Nemci zadnje meglene dneve izrabili in nemoteni utrdili svoja opirališča v okolici Ypera.

Ostende nemško prezimovališče.

Genf. Iz Pariza poročajo, da so si Nemci uredili Ostende za prezimovanje.

Verdun pred obkolitvijo.

Kako smo poročali, so Nemci zadnje dni vzeli kraj Vienne de Chateau. Imenovani kraj je precej velik industrijski trg z raznimi tovarnami. Z zavzetjem tega kraja so Nemci sedaj 40 km zahodno od Verduna. Verdun je na ta način na severu, zahodu, vzhodu in deloma tudi na jugu obdan od nemški čet.

»Corriere della Sera« poroča iz Pariza: Dosedaj ni dosegel mesta Verduna niti en nemški strel, ker niso mogli Nemci svojih težkih topov v bližino mesta postaviti. Sa-

mo enkrat so napravili ta poskus pa brez uspeha. Večkrat se pa prikažejo nad mestom nemški letalci, ki bombe mečejo, škoda pa ne narede posebne. Ko so se Nemci mestu približevali, je izšel ukaz, da morajo vsi civilisti Verdun zapustiti. Pri drevju na kolodvoru je nastal velika panika. Neki vlak z 2000 begunci je zašel med oženi nemških topov in se je slučajno rešil smrti in obstreljevanja.

Francozi poklicali 17letne fantje?

Genf. Francoski konzulat je izdal oklic na francoske državljane, da se vsi fantje, ki so rojeni v letu 1897., oglašijo pri konzulu, da jih vpiše v armadne matrike francoske vlade. (Najbrže se gre samo za oglašanje črnovojnikov.)

Angleške številke.

Angleži pišejo, da je po uradnih poročilih stalo oktobra meseca na francoskem bojišču 170.000 angleških vojakov. K temu je baje prišteti 90.000 Indijcev in 32.000 Kanadcev. V novembru pričakujejo 28.000 Avstralcev, tako da bo koncem novembra 500.000 mož na Francoskem, ki jih je Angleja poslala. Nova armada rekrutov, ki jo Kitchener zbira, bo pa baje štela 850.000 mož.

Kako so Belgijci v Breestu požigali.

Berolin, 13. novembra. (Kor. urad.) »Norddeutsche Allg. Zeitung« objavlja po »Amsterdamer Telegraafu« sledeče priznanje prebivalcev iz Breesta, ki leži severno od Dixmuidena: Preživeli smo grenke ure. V petek so skladali belgijski vojniki v veliki, prostorni cerkvi slamo, ki so jo polivali s petrolejem. V nedeljo so zažgali častiljivo, ljubljeno božjo hišo. Čutili so, da postopajo barbarsko in so zato vaščanom izjavili, da bi Nemci iz stolpa opazovali postojanke in tam razpostavili strojne puške, da bi obstreljevali prebivalstvo v Dixmuidnu.

Škoda, ki so jo Angleži Antwerpnu zadali.

Berolin, 13. novembra. (Kor. urad.) »Norddeutsche allgemeine Zeitung« piše: Nemška uprava je odredila, da naj se natančno dožene škoda, ki so jo povzročili Angleži kratko pred predajo trdnjave Antwerpen, ker so uničevali in ropali lastnino zasebnikom. Po dosedanjih poizvedbah znaša, kakor trde zasebna poročila iz Bruslja, samo škoda belgijskih nevtralnih trgovskih trdnj najmanj 200 milijonov frankov. Nemške trdnje so izgubile veliko manj. Angleži so uničevali in ropali vse, kar so našli v pristanišču in v skladiščih, ne glede na to, čegavo da je blago.

Kako je v Parizu?

Berolin, 13. novembra. Privata brzojavka »Lokalanzeigerja« opisuje življenje v Parizu, kjer se vsi sposobni moški uporabljajo za kopanje strelnih jarkov, ki naj bi obdajali ves Pariz. Pred vrati je razdejan cestni tlak razen ozkega hodnika. Draginja živil postaja vedno večja. Večina restavracij se z mrakom zapre, da prihrani stroške za plinovo razsvetljavo.

V Parizu primanjkuje kruha.

Genf. Guverner Pariza je prepovedal peči bel kruh fine vrste. V svojih prepovedih pravi, da je vsled pomanjkanja delavnih moči težko peči že navaden kruh, kaj še le kruh boljše vrste.

Dva nemška letalca nad angleško zemljo.

Rim. Iz Londona se poroča: Nad angleškim obrežjem so zopet opazovali dva nemška letalca. Eden je letel nad Scheernezom, drugi pa nad Harwichom. Na letalca so Angleži brezuspešno streljali.

× × ×

Harwich leži približno 80 kilometrov od Londona severno od izliva reke Themse. Kraj je radi svoje lege ob Kanalu in zaradi svojega izbornega pristanišča največje strateške važnosti. Brani ga utrdba Landguara in več baterij. Mesto tvori najvažnejše opirališče angleškega torpednega in podmorskega brodogoja.

Sheerness leži na severno zahodnem rtu otoka Sheppey, ki leži južno od izliva Themse v morje. Od Schernesza v London je 50 km. Mesto je močno utrjeno in se nahaja v njem kraljevska ladijedelnica. V Sheernessu se nahaja del angleške vojne mornarice.

126 angleških poslancev v vojski.

London, 13. novembra. Od članov angleškega parlamenta jih je 126 v aktivni vojaški službi.

× × ×

SPLOŠNA VOJAŠKA DOLŽNOST NA ANGLEŠKEM.

London, 13. novembra. Kitchener se je odločil, da predloži splošno vojaško dolžnost.

ZAVEZNIKI DELAJO S CELIM PAROM.

Frankfurt. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Carigrada. Anglija in Francija pritiskata v Atenah na Grško za pomoč 40.000 mož, ki naj bi jih Grki poslali v Egipt. Anglija hoče Grški za to

v pomoč odstopiti otok Cyper in pa zagotoviti Dodekanesos (12 otokov). Rusija je pa med tem potrkala v Bukarešto in Sofijo, če bi dovolili prehod ruskih čet skozi njihova ozemlja. Rusija je sprožila tudi vprašanje, če bi hoteli Rumunija in Bolgarska napasti Turčijo. Vladi v Bukarešti in Sofiji nista še ničesar odgovorili. Kar se Bulgarije tiče, je skoro gotovo, da bo rusko ponudbo odklonila. V Rumuniji piha sicer veter, ki je Rusiji ugoden, vendar se drži vlada načela, da bi bilo pustolovstvo pogin Rumunije.

Vstaja Burov.

Amsterdam, 12. novembra. Reuterjev urad piše, da je južnoafriška vlada sporočila, da se je vsled oklica De Weta burska vstaja razširila tudi po severnem ozemlju kapske polonije.

London, 13. novembra. (Kor. urad.) Reuterjev urad poroča iz Pretorije 10. t. m.: (Uradno.) 8. t. m. se je vnel boj pri Kronstaatu, kjer so se dva dni zbirali Buri, da napadejo mesto. Polkovnik Botha je napadel Bure dvanajst milj od mesta z 200 možmi. Buri so predli Bothovo postojanko, a ker so došla Bothi ojačenja, so se umaknili. Buri so izgubili enega mrtvega, 7 ranjencev, 7 jih je bilo ujetih. Botha je imel le dva ranjenca.

Amsterdam, 13. novembra. »Amsterdamski Courant« poroča iz Londona: Kapkolonija je zaprla brzojavni promet z Anglijo. V obmejnem ozemlju Kapkolonije povsod delujejo Angležem sovražni agenti, med njimi je osobito veliko Burov.

Grki napadli Bolgare na pelih točkah.

Sofija, 13. novembra. (Kor. urad.) »Agence Telegraphique Bulgare« poroča: Grške čete, ki stoje ob meji, so že nekaj dni izvajale vznemirljivo delovanje. Na petih točkah so grške čete v okraju Mevrokop 11. t. m. napadle nepričakovano naše obmejne straže. Na celi črti se je vnel oženi iz pušk, ki je trajal do večera. Naše čete so se omejile na to, da so odgovarjale na grški oženi. Izgube niso znane.

Bar poln Francozov.

Rim. Iz Bara poročajo, da kar mrgoli francoskega vojaštva. Veliko število Francozov je v zvezi z nameravano akcijo proti Kotoru. V Podgorici so napravili novo Marconijevo brezžično postajo.

Mine na Jadranskem morju.

Pescara. Dne 10. novembra popoldne je priplavala neka mina iz jadranskega morja na Kleči pri Ortona a Mare in Fossa Cesia in je eksplodirala. V bližini stoji železnična staza, ki je dobila razpoke; bati se je, da se bo povrnila.

Turčija v vojski.

BESEDILO TURŠKE VOJNE NAPOVEDI.

Carigrad, 12. novembra. Porta objavlja besedilo sultanovega irada, ki vsebuje vojno napoved. Irade pravi med drugim: 29. oktobra je napadlo rusko brodogojstvo turškega brodogoja, ki je manevriralo v Črnem morju. Turško brodogojstvo je sprejelo boj. Kljub temu je turška vlada predlagala Rusiji, da se glede tega obžalovanja vrednega dogodka vpelje preiskava, da se doženejo vzroki in da se na ta način ohrani nevtralnost. Ruska vlada pa je, ne da bi na to sploh kaj odgovorila, odpoklicala svojega poslanika in pričela sovražnosti s tem, da je dala povelje svojim oboroženim silam prekoračiti na več točkah pri Erzerumu turško mejo. Med tem časom sta tudi Angleška in Francoska odpoklicali svoja poslanika in pričeli z dejanskimi sovražnostmi s tem, da je angleško-francosko brodogojstvo obstreljevalo Dardanele, angleške križarice pa Akabo. Ker so te države nato izjavile, da se nahajajo s turško državo v vojnem stanju, ukazuje sultan, zaupajoč v pomoč Vsemogočnega, da se omenjenim državam napove vojska. Irade je podpisal sultan in vsi ministri.

KAKO SO SPREJELI VOJNO NAPOVED V CARIGRADU.

Carigrad, 13. novembra. Objavo vojne napovedi v večernih listih so vsi sloji prebivalstva sprejeli z živahnim veseljem. Veliko število trgovin in vsi turški parniki in čolni so v zastavah.

PREPOVED ŠEJK-UL-ISLAMA.

Carigrad, 13. novembra. Šejk-ul-Islam je prepovedal vsem mohamedancem vojaško službo v armadah trojnega sporazuma.

TURŠKO URADNO POROČILO O BOJI NA KAVKAZU.

Carigrad, 13. novembra. Komunique turškega glavnega stana poroča z dne 12.

t. m.: Včeraj jutraj pričeti napad turške armade v Kavkazu se je končal s popolnim uspehom. Rusi so se mogli komaj pol-drug dan držati v svoji drugi bojni črti. Z božjo pomočjo je bil sovražnik prisiljen, da je opustil svoje postojanke. Umika se na celi črti in je na vseh straneh zasledovan.

ANGLEŽI PRED SMIRNO.

Carigrad, 13. novembra. (Kor. urad.) Listi v Smirni oficijelno obveščajo, da se je pripeljala pred Dikili neka angleška torpedovka, ki je zahtevala, da se smejo vkrcati angleški podaniki in nekateri Francozi. Zahteva se je odklonila. Torpedovka se je odstranila, a se je še dvakrat vrnila, toda dobila je vedno enak odgovor.

PROKLAMACIJA VOJAŠKEGA POVELJNIKA V SMYRNI.

Carigrad, 13. novembra. Vojaški poveljnik v Smyrni je izdal sledečo proklamacijo: »Vojaška oblast je odredila vse priprave za obrambo Smyrne na suhem in na morju in bo do konca vztrajala v obrambi mesta, naj se tudi izvrše kakršnikoli napadi. Armada je sklenila izpolniti svojo dolžnost do zadnjega moža in je prepričana, da ne bo noben sovražnik mogel stopiti na posvečena tla domovine. Prebivalstvo mora zaupati.« Proklamacija nato obširno navaja dolžnosti prebivalstva v slučaju, da bo mesto obstreljevano.

TURŠKO BRODOVJE V ČRNEM MORJU.

Kristijanija, 12. novembra. Ruski generalni štab poroča, z dne 9. t. m.: Turške križarice so se 6. in 7. novembra pojavile pred ruskimi kavkaškimi pristanišči.

ODDELEK RUSKEGA BRODOVJA NA BEGU V GALAC.

Berolin, 12. novembra. Iz Rima se poroča, da so pobegnile štiri ruske križarice in 70 manjših ladij proti rumunskemu pristanišču Galac.

SENUZI PROTI ANGLEŽEM.

Carigrad, 13. novembra. (Kor. urad.) Turški listi naglašajo, kako dalekosežen da je sklep šejka Senusov, ki koraka s svojimi pristaši nad Angleže v Egiptu. Sklep ne kaže le solidarnosti mohamedancev, marveč odvrne tu angleško pozornost in napravi ugoden vtis v Italiji ter pomeni zato velevažno politično dejanje.

Sekto Senusov je ustanovil leta 1837. Mohamed ben Ali el Senusi. Koliko je Senusov, se ne more reči, razne knjige navajajo naravnost fantastične številke. O devetih milijonih pač ne more biti govora, gotovo pa je, da tvori sekta Senusov edino mohamedansko velemoč v severni Afriki, ki je popolnoma v rokah svojega šejka. Zato nastane za Angleže resna nevarnost, ako vrže senuški šejk svoje privržence proti Egiptu.

NEMIRI V INDIJI.

Bukarešt, 11. novembra. Glasom carigradskih poročil se je v bojevitim indijskem rodu Sikh začelo uporno gibanje, vendar manjkajo podrobnejša poročila. Tudi v Madrasu je nemirno.

ARABCI PROTI ANGLEŽEM.

Iz Carigrada poročajo: Na tisoče za vojsko sposobnih Arabcev hiti v Sano. Iman Jahiho je izdal oklic vsem arabskim rodovom, da naj napadejo angleško naselbino Aden.

NAPAD NA SUEŠKI PREKOP.

Rim, 12. novembra. »Messagero« poroča iz Kaire: Na oni strani sueškega prekopa se je vršilo že več bojev. Natančnejšega o tem še ni znano, vendar se zagotavlja, da je nekaj tisoč sirskih beduinov presenetilo in porazilo obmejne čete. V Kairo so pripeljali štiri železniške vozove angleških ranjencev. Neposredno ob prekoku je bilo zadnje dni angleško stražno poveljstvo po hudem boju ujet. Proti vzhodu so Angleži podminirali vse vodnike, da otežkojijo turško prodiranje. V teku so obsežne priprave, da preprečijo pod vsakimi pogoji turški napad na sueški prekop.

AFGANISTAN POD OROŽJEM.

Budimpešta, 12. novembra. »Az Estov« poročevalec brzojavlja iz Carigrada: Mobilizacija v Afganistanu je končana. Proglášena je sveta vojska. Glavarji afganskih rodov oznanjajo, da so njihovi predniki 200 let vladali v Indiji in da se bodo sedaj otresli britskega jarma.

IZ BOJA PRI ZUNGULDAKU.

Carigrad, 13. novemb. (Kor. urad.) Moštvo neke turške trgovske ladje, ki se je vrnilo iz Zunguldaka, pripoveduje: Med obstreljevanjem Zunguldaka so izstrelile ruske bojne ladje na ladjo približno sto strellov, ki pa niso zadeli. Tudi neka druga turška ladja, zasidrana v pristanišču, ni bila poškodovana.

AVTENTIČNA POROČILA O ZAVZETJU EL ARISA.

Carigrad, 12. novembra. Avtentična poročila o zavzetju forta El Arisa pravijo, da so člani domačih rodov z lastno roko

odstranili angleško zastavo, in jo nadomestili z turško zastavo, kateri so izkazali čast s tem, da so se vrgli na tla. Rodovi so se nato razšli na vse strani in klicali: »Allah naj podeli našemu sultanu zmago.«

NEMŠČINA V TURŠKIH ŠOLAH.

Carigrad, 13. novembra. Turška vlada je sklenila vpeljati obligatoričen pouk nemščine na vseh državnih šolah.

Na morju.

NEMCI ZBRAJO PRISPEVKE ZA NADOMESTILO KRIŽARKE »EMDEN«.

Devín (Magdeburg), 13. nov. (Kor. ur.) »Magdeburger Zeitung« objavlja oklic, da naj se zbere narodno darilo za nadomestilo križarke »Emden«. List je v ta namen določil 500 mark.

ANGLEŠKA TOPNIČARKA POTOPILJENA.

London, 12. novembra. (Kor. urad.) Angleška admiraliteta poroča, da je bila angleška topničarka »Niger« danes jutraj v višini Dobra od nekega nemškega podmorskega čolna potopljena. Vsi častniki in 37 mož posadke je bilo rešenih.

NEMŠKA KRIŽARKA »KARLSRUHE« ZAPLENILA 6 PARNIKOV.

Neki častnik londonskega parnika »Pruth«, ki ga je nemška križarka »Karlsruhe« zaplenila in razstrelila z dinamitom, poroča, da je križarka »Karlsruhe« zaplenila 6 parnikov.

ANGLEŠKA LADJA Z BELGIJSKIMI VOJAKI ZADELA NA MINO.

London, 12. novembra. Ladja »Admiral Anton«, ki je vozila 2500 belgijskih vojakov iz Calaisa v Havre, je zadela v bližini Boulogne na mino. Trideset mož je utonilo, ostale je rešil nek drug parnik.

ANGLEŠKE IZGUBE.

Amstredam, 13. novembra. Angleški pristaniški urad v Hullu poroča, da so izgubili zadnji teden Angleži 13 trgovinskih parnikov.

Po padcu Tsingtau.

POROČILO NEMŠKEGA GUVERNERJA O PADCU TSINGTAVA.

Po posredovanju japonskega poslaštva v Pekingju je došlo v Berolin sledeče poročilo guvernerja v Tsingtau na cesarja Viljema: Tsingtau, 9. novembra. Trdnjava je padla, ko so se izrabila vsa obrambna sredstva in ko je bilo prodrti središče. Utrdbe in mesto je težko omajal navpični ogenj iz najtežjih topov (do 28 centimetrov) v zvezi z obstreljevanjem na morju. Moč ognja naše artiljerije je bila ob koncu popolnoma zlomljena. Naše izgube niso popolnoma pregledne, a kljub najhujšemu vztrajnemu ognju kakor po čudežu veliko manjše, kakor se je pričakovalo. Meyer-Waldeck.

Avstrijci iz Francije polnijo čez Švico domov. — Švica nastopi za mir.

Čez Švico je potovalo te dni nad 400 avstrijskih in nemških civilistov, ki so jih bili vsled vojske do zdaj na Francoskem zadržali. Avstrijci so se peljali čez St. Margrethen domov.

Vodilni švicarski vojaški krogi sodijo, da bo morala ostati švicarska armada tudi pozimi v svojih sedanjih bivališčih.

Švicarsko časopisje živahno razpravlja o predlogu s posebne strani, ki ga je objavila »Zürcher Post«, da naj se namreč švicarski zvezni svet s posebnimi odposlanci obrne na papeža in na predsednika Wilsona s prošnjo, da naj uvedeta in izvedeta mirovno posredovanje. Posebna odposlanca naj bi bila v Rimu katoliški zvezni svetnik Motta, v Washingtonu pa zvezni svetnik polkovnik Hoffmann.

Najnovejša poročila.

USPEH NAŠEGA VOJNEGA POSOJILA.

Dunaj, 13. novembra. Prijave za avstrijsko vojno posojilo so že dosegle 100 milijonov.

NAŠ CESAR.

Dunaj, 13. novembra. Cesar je sprejel predvčerajšnjem v avdienci kitarja Jožefa Kassina, ki je pokazal vladarju voščen model, ki predstavlja malo Rozo Zeno, ki je bila kot znano ranjena pri Ravi Ruski pri izvrševanju svojega samaritanskega dela. Načrt je cesarju zelo ugajal. Cesar, ki zelo dobro izgleda, je izrekel kitarju ponovno svoje priznanje.

RUSKA DIPLOMACIJA HUJSKA BOLGARIJO.

Sofija, 13. novembra. Ruska diplomacija hujska Bolgare proti Turkom, a so ostala prizadevanja ruske diplomacije brezuspešna.

POROČILA O NOVI BALKANSKI ZVEZI Z ITALIJO NA CELU IZMISLJENA.

Dunaj, 13. novembra. Popolnoma izmišljena so poročila, da sta se Bolgarija in Srbija sporazumeli. Izmišljena so tudi poročila, da se je ustanovila nova balkanska zveza pod vodstvom Italije.

VELIKE OBLJUBE JAPONSKI.

Dunaj, 13. novembra. Trojni sporazum je obljubil Japonski veliko finančno in teritorialno odškodnino za njeno pomoč.

RUSIJA IN ANGLIJA IZROČILI JAPONSKI OBRAMBO SVOJIH KORISTI NA KITAJSKEM.

Kodanj, 13. novembra. »Reichspost« poroča: »Novo Vreme« poroča, da sta Rusija in Anglija izročili varstvo svojih koristi na Kitajskem Japonski, ker jih sami ne moreta ščititi.

ZMEDE NA PORTUGALSKEM.

Iz Madrida se poroča, da iz Lizbone že pet dni ni časopisov na Špansko. Iz obmejnih krajev dohajajo vznemirljiva poročila o velikih notranjih bojih na Portugalskem.

RAZPUST NIŽJEAVSTRIJSKE ZDRAVNIŠKE ZBORNICE.

Dunaj, 13. novembra. Ker so mnogi člani odbora nižjeavstrijske zdravniške zbornice odložili svoje mandate, vsled česar je postalo onemogočeno delovanje v tej korporaciji, izvzemši mesto Dunaj, je odredilo nižjeavstrijsko namestništvo razpust te zbornice ter poverilo začasno vodstvo njenih poslov namestniškemu koncipistu dr. Worelu.

Dnevne novice.

+ Odprava »hrvatsko-srbskega« naziva. Hrvatska deželna vlada je z naredbom z dne 5. t. m. odpravila označbo »hrvatsko-srbski jezik« na vseh ljudskih, srednjih in visokih šolah v Hrvatski in Slavoniji ter ukazala, da se odslej rabi izključno le označba »hrvatski jezik«.

— Maksimalne cene za petrolej. Deželna vlada je določila maksimalno ceno za petrolej v Ljubljani na 50 vin. za liter. Na deželi izven Ljubljane za celo Kranjsko 52 vinarjev za liter.

— Umrl je v Trzinu g. Ferdinand Toporiš, c. kr. pismonoša. Naj počiva v miru!

— Štraj klavcev so imeli te dni v Trzinu. Štraj je že končan. Mesarji so se vdalj in so sklenili, da bodo tekmo cele zime odprte mesnice tudi ob nedeljah.

— Kolera. Sanitetni oddelek notranjega ministrstva poroča: 12. novembra t. l. so konstatirali 4 slučaje kolere na Dunaju, po 1 slučaj v Kapfenbergu, okr. Bruck ob Muri, v Ljubnu in Stari in Novi Vesi, okr. Ljutomer, 2 slučaja v Thalerhofu (Kalsdorf), okr. Gradec, 1 slučaj v Volšperku na Koroškem in 1 slučaj v Libercih (Češko). Nadalje so konstatirali 4 slučaje na Moravskem, 3 v Šleziji in 8 v Galiciji.

Ljubljanske novice.

Iz Dohod novih ranjencev v Ljubljano. Včeraj okoli tri četrt na 10. uro zvečer je pripeljal v Ljubljano posebni vlak Rdečega križa, sestavljen iz lokalnih garnitur državnih železnic. Med vozovi je bilo mnogo voz dunajske mestne železnice. Vlak je pritekel za bolniške potrebe, težko ranjeni leže v vozovih na nosilnicah in so dobro odeti. Za toploto skrbi poseben voz, ki se nahaja sredi vlaka, ima kotel, ki greje vlak ter služi tudi za kuhinjo. Vlak, ki je imel 26 voz, lastno strežniško osebje, katerega so spremljali en višji častnik in zdravnik dr. Blutreich, ter več usmiljenk, je pripeljal iz Moravske Granice (Mährisch Weisskirchen) 322 avstrijskih ranjencev Hindenburgove armade. Med došliimi ranjenimi avstrijskimi vojaki, med katerimi so bili Madjari, češki Nemci, Čehi, Lahi, je bilo 46 težko ranjenih. Pripovedovali so, da so se borili na severu pri Ivanogorodu, Varšavi. Iz toplih vozov so ranjence peljali pod barake na južnem kolodvoru, kjer so jim dame dale čaja. Na odredbo merodajnih zdravniških činiteljev bodo odslej dame — tako kakor na Ogrskem — čakale ranjence v določenih bolnišnicah ter jim ondi postregle. Ta odredba je bila z ozirom na mrzli čas res potrebna. Pri tej priliki moramo pohvaliti moč črnovojnike, ki so doslej damam pri postrežbi vedno krepko pomagali s tem, da so jim nosili posode z jedili do miz. Kakor čujemo, bodeta posredovala predsedstvo Rdečega križa in deželna vlada tudi pri južni železnici, da popravi cesto na Južni kolodvor, ki je razrita, polna globokih kotlin, kjer pa teh ni, pa leže za pest debeli kamni. Vožnja preko teh kotlin in kamenja je bila doslej za ranjence prava muka, zato je prav, da merodajni faktorji izvrše svojo človekoljubno dolžnost. — Ranjence so prepeljali v razne ljubljanske bolnišnice, težko ranjene v Leonišče, druge pa v obrtno šolo, licej in Mladiko. Zanimivo je bilo gledati, kako je strežniško osebje posebnega vlaka s pomočjo lesene

ga zaboja hitro skozi okno izločilo težko ranjene. Pa tudi naši ognjegasci so tudi to pot delali hitro in točno. Na kolodvoru smo opazili deželnega glavarja dr. Iv. Šusteršiča, dvornega svetnika Chorinskega, podžupana dr. Trillerja, predsednika Rdečega križa okr. glavarja Del Cotta, gosp. Koslerja in več drugih dostojanstvenikov. Ij Na južnem bojišču je padel paznik deželne prisilne delavnice četovodja Franc Tanko. Umrl je v bolnišnici v Zavidoviču.

Ij Kranjski vojniški kor v Ljubljani je prejel naslednje priznanje in častilno pismo: »C. kr. črnovojniško okr. poveljstvo št. 27 v Ljubljani. Res. št. 2016/mob. Vojniškemu koru v Ljubljani. V Ljubljani, dne 8. novembra 1914. V zmislu naredb prezid. št. 13.558 z dne 30. oktobra 1914 vojaškega poveljstva v Gradcu, se člani ondotnega društva od nadaljnega črnovojniškega službovanja z dne 11. novembra 1914 oproščajo. Straže dne 10. novembra oskrbi črnovojniško okrajno poveljstvo. Porabljam ta povod, da izrečem ondotnemu društvu kot takemu prav posebno pa onim članom, ki so v svoji davnoznani zvestobi do cesarja ter ljubezni do domovine in armade, nad dva meseca en del vojaške stražniške službe v Ljubljani opravljali ter se pri tem z brezhibnim vedenjem ter izvrstnim službovanjem odlikovali, v imenu Najvišje službe najlepšo zahvalo in popolno priznanje. Črnovojniško okrajno poveljstvo bo s polnim zaupanjem vrle vojnike tamkajšnjega društva na pomoč poklicalo, kadar se bo nudila zopet potreba, apelirati na njih odlični patriotizem. — Napoleon m. p., stotnik. — Kakor čujemo, bo koru poveljstvo o tem priznanem in častilnem pismu obvestilo pismeno vse one društvene člane, ki so opravljali zgoraj navedeno stražniško službo.

Ij Umrlj so v Ljubljani: Marija Erjavec, bolniška sestra, 34 let. — Janos Kovač, pešec kr. ogr. domobranskega pešpolka št. 19 (črnovojnik). — Ivana Lipoglavšek, žena tovarniškega delavca, 28 let. — Marija Tehovnik, služkinja, 17 let.

Ij Vremenski proroki so uganili in še celo prehiteli jih je, kajti sneg ni začel padati čez tri dni po sv. Martinu, marveč takoj drugi dan, to je včeraj. Popoldne je močno deževalo, zvečer pa je jelo snežiti. Vlaki so prišli z Gorenjskega vsi beli in tudi po ljubljanski okolici je beli mož zelo grozil. Tukaj sneg ni obstal, ker je padel na mokro, pač pa je temperatura močno padla in je stala jutraj po mestu in okolici prav gosta megla. Nižji hribi so pa že pobeljeni.

Naše prodiranje v Srbijo.

ZELEZNICA ŠABAC-LEŠNICA V NAŠIH ROKAH.

Budimpešta, 12. novembra. Poročevalec »Az Esta« brzojavlja z južnega vojnega pozorišča: Ob enem z našim vspešnim prodiranjem proti Krupnju so naše čete nadaljevale operacije, ki so imele namen popolnoma osvojiti celo drinsko ozemlje in Mačvo. Po zavzetju Ravnja smo osvojili betonsko deželno cesto, ki je nudila Srbom več tednov izvrstno varstvo. Ta vojaška cesta je sedaj končno veljavna v naših rokah, in sicer od Ravnja čez Novoselo do Lešnice, kjer teče paralelno z Drino. Naše čete so zasedle še ostale ob cesti ležeče kraje, ki so bili še zasedeni od Srbov: Badovince, Prnjav in Novoselo, in se združile z onimi našimi oddelki, ki prodirajo južno od Lešnice. Srbi so se upirali le pri Novem selu, kjer je bilo srbsko artiljerijsko vežbališče, ter je imela srbska artiljerija jako natančno naravnane topove. Toda naše obsežno prodiranje ter zanesljivi in močni ogenj naše artiljerije je srbske topove kmalu prisilil k molku; uplenili smo dva srbska topova. Z našim dohodom do Novega sela je prišla v našo nesporno posest železnica, ki vodi iz Šabca v Lešnico in dalje; na progi že dela veliko število delavcev, da se lahko otvori železniški promet, ki bo velikega pomena za dopolnjevanje in oskrbovanje naših čet. Železnica bo izredno olajšala tudi zvezo s četami ob Savi in Drini, kar je tudi s strateškega stališča zelo važno. Strokovnjaki bosensko-hercegovinske železnice so že dospeli semkaj, da ukrenejo vse potrebno za skorajšno otvoritev prometa na tej progi.

× × ×

URADNO POROČILO O NAŠEM PRODIRANJU V SRBIJO.

Dunaj, 13. novembra (Kor. urad.) Z južnega bojišča se 12. t. m. uradno poroča: Med neprestanimi boji s sovražnikovimi zadnjimi stražami, ko so se vgnjezdile v že prej pripravljenih postojankah, smo včeraj nadalje zasledovali sovražnika na celi črti in smo splošno dosegli črto vzhodno od krajev Osečina-Nakučani-Novoselo ob Savi. Sovražnik se hitro umika proti Koče-

ljevi in Valjevu, kjer, kakor poročajo naši letalci, zavira več tisoč trenskih voz gibanje na vseh črtah. Poleg plena, o katerem se je poročalo že včeraj, smo zopet zaplenili 4 topove, 14 municijskih vozov, 1 municijsko kolono, več zalog municije in živil, trenov, šotorov in drugi vojni material; ujele smo tudi veliko število sovražnikov; število še ni znano.

Dunaj, 13. novembra. (Kor. urad.) Iz vojnega častnikarskega stana se poroča: Naše čete, ki zmagovito prodirajo v Srbijo, so našle tudi **Krupanj popolnoma izpraznjen in brez prebivalcev.** Srbi so vlomili v veliko trgovin in hiš, ki so jih oplenili. Vse te hiše so se zaprle in preskrbele z napisi, ki potrjujejo ta dejstva. Za sanitetni material in za druge vojne potrebščine, ki smo jih vzeli, smo pustili posebno potrdilo. Zdi se, da Srbi ob svojem umikanju načrtoma lastne kraje popolnoma izpraznjujejo in jih pustošijo, kar je za nas v marsikakem oziru ugodno. Naše čete niso izpostavljene zavratnemu streljanju v vzeti krajih. Pobeglo prebivalstvo močno uporablja živila v deželi, kjer jih tako ni preveč in razširja resnico o položaju vojske. Zdi se, da Srbi, ki tako vandalično postopajo proti lastni posesti, le še malo upajo na to, da se obdrže.

POLOŽAJ NA JUGU.

Liberce, 12. novembra. Visoka osebnost bosenske deželne uprave, ki se je pravkar vrnila z južnega bojišča, je dala »Reichenberger Zeitung« na razpolago naslednja pojasnila: Položaj na srbskem bojišču je tak-le: Z vsem poudarkom izjavljamo, da naša stvar na južnem bojišču dobro stoji in da se bo namera fcm. Potioreka, ki je objavil v armadnem povelju, da se naša vojna proti Srbiji še med zimo dovrši — uresničila. Šabac in Mačva sta od naših čet končnoveljavno zasedena in ostaneta naša. Nadaljna smer našega prodiranja ni nikaka tajnost in je dana v smeri samih cest, torej ne more iti drugam, nego proti Valjevu, kamor vodijo tudi ceste južno od Šabca. V Valjevu je nedvomno pričakovati novega ljutega srbskega odpora, tembolj ker bi izguba Valjeva pomenjala uvod k odločilnemu končnemu boju, ki se bo odigral krog Niša. Kadar pade odločitev v širokih dolinah Kragujevca in Niša in bo pretežni del srbske armade prisiljen k umikanju, potem bo le vprašanje najkrajšega časa, da naše čete zasedejo desni savski breg z Belgradom in pa desni breg Drine. Ako bi se potem srbska armada umaknila proti Skoplju, bi to končnega vojnega uspeha niti najmanj ne izpremenilo, ker so v Novi Srbiji prevroča tla, da bi se mogla srbska armada ondi zbrati in si odpočiti k novemu nastopu. O srbski armadi je mogoče sedaj le to reči, da je jako dobro oborožena in vodjena, da se hrabro in vztrajno bori. Vsa poročila o lakoti, uporih in pomanjkanju municije pri Srbih so neresnična ali pa vsaj pretirana. Vendar je pa imela srbska armada v bojih zadnje tri mesece težke izgube v mrtvih, ranjenih in ujetih, izgubila je velik del svojih topov in strojnih pušk in je veliko trepla tudi vsled kužnih bolezni. Njene operacije so bile zgrajene na sanjah o ruskih zmagah na severu in na upor srbskega prebivalstva v južni Ogrski in v Bosni. Srbi so tudi z gotovostjo računali na to, da jim bodo Rusi poslali 50—60.000 mož na pomoč. Nič od vsega tega se ni zgodilo. Srbi so sicer, večinoma čez Grčijo, deloma pa čez Črnogoro, od svojih francoskih zaveznikov dobili municijo, puške in topove, pa tudi živila in obleko za vojake, toda ne v zadostni meri. Srbi so danes že razočarani, ker Rusi še vedno niso na Dunaju in pri Oršovi ob Donavi še vedno ni na spregled nobenega kozaka. Vera v Pašiča je omajana; samo častniška stranka še skuša vzdržati upanje na končno zmago in rusko pomoč. Kralj Peter je popolnoma izključen od vsakega vpliva na armado in politiko. Princ Jurij, ki okreva od svoje rane, je vsled svojih norosti po-

polnoma onemogočen in potisnjen v stran. Prestolonaslednik Aleksander pa ni kos pretorijanstvu posameznih vojaških vodij. Velika Srbija je pokopana. Srbsko kmečko ljudstvo je sito vojne. K vsemu temu pa še grozi spor z Bolgarijo, ki je po izbruhu turške vojne postal neposredna nevarnost. Z ozirom na vse skupaj: vojaški, politični in gospodarski položaj Srbije, je opravičena domneva, da bo naloga naših čet na južnem bojišču začetkom zime dovršena, t. j. krog novega leta; natančnega dneva pa seveda nihče ne more navesti in tudi ne zajamčiti.

KAJ PRIPOVEDUJEJO UJETI SRBSKI ČASTNIKI.

»Reichspost« prinaša razgovor z nekim ujetim srbskim majorjem, ki je med drugim dejal: Dosedaj so se vršili boji šele na prvi obrambni črti. Druga srbska obrambna črta prereže Valjevo, tretja pa Niš. Kragujevac je slabše utrjen, kakor se to po mojem mnenju sodi v Avstriji. Major je nadalje hvalil avstrijske podonavske monitorje, ki so napravili Srbom veliko škodo, posebno pri Šabcu. Poročevalec »Reichspost« je vprašal ujete srbske častnike, kaj jim je znano o usodi Belgrada. Častniki so pripovedovali: »Mi smo bili že od začetka vojske v bojni črti pri Šabcu in le malo vemo, kaj se godi v deželi. Le to smo slišali pred kratkim, da je v Belgradu kljub obstreljevanju še vedno 50 tisoč prebivalcev. Mestni del, ki leži ob Donavi je le malo poškodovan. Ostalo je pa v razvalinah...«

SRBSKA NASILJA V MACEDONIJI.

Sofija, 13. novembra. »Agence Telegraphique Bulgare« poroča: Kot poroča prefekt iz Strumnice brzojavno, naseljujejo že štiri dni Srbi v vaseh sosednjih pokrajin, zlasti v okrajih Dojran, Valandovo, Gevgelii in Tikveš begunce iz Stare Srbije, katerim je dano na prosto, da ropajo in moré domače prebivalstvo in onemogočujejo izseljevanje Bolgarov in mohamedancev teh pokrajin proti bolgarski meji. Iz Strumnice došli begunci pripovedujejo s solzami v očeh, da so srbske oblasti v Štipu in Radovištu prisilile družine, katerih očetje so v Bolgariji, da so sprejele pod streho častnike, orožnike in celo navadne vojake, ki onečlašajo nesrečne žene, oropane varstva svojih mož. Prebivalstvo številnih turških in bolgarskih vasi v okrajih Dojran, Tikveš in Valandovo čaka samo na priliko, da se bo moglo izseliti na Bolgarsko, četudi pri tem stavi v nevarnost svoje življenje.

Angleški parlament.

London, 13. novembra. Po formelni otvoritvi parlamenta od strani kralja se je včeraj v obeh zbornicah razpravljalo o načrtu za addresso na prestolni govor. Benar Law je naglašal, da je popolnoma izginila strankarska politika ter je dejal, da je edini up Nemčije na zmago izginil. Zavezniki zavzemajo sedaj boljše pozicije kot ob izbruhu vojne. — Premierni minister Asquith je izjavil, da je vojna povzročila solidarnost vseh strank in izraze simpatij v vseh delih države in pri pripadnikih vseh verstev. Čete zaveznikov so popolnoma preprečile prvi cilj nemškega cesarja. Angleška vlada je bila izpostavljena preizkušnji. Izkušnja zadnjih treh mesecev pa vzbuja upravičeno upanje, da bo Angleška izšla tembolj zmagovita iz boja za pravično stvar, čim dalje bo trajala ta preizkušnja. — Asquith je končno napovedal, da bo Lloyd George predložil zbornici dne 16. t. m. finančne predloge obnemem z vprašanjem o vojnem posojilu. Premierni minister je predlagal, naj bi se dne 17. t. m. vršilo veliko posvetovanje o kreditnih razmerah in o dopolnitvenem dovoljenju za ojačenje armade. Doslej je bilo dovoljenj le 1.186.000 mož za regularno armado. Armada šteje sedaj že 1.086.000 mož. (Odobranje.) Ausquith je končno

priznal aktivno sodelovanje opozicije pri reševanju težke naloge vlade. — Nato se je debata prekinila.

Neutraine države v sedanjih vojski.

Sofijski oficijozni list »Narodna Prava« naglašja, da soglašajo vse bolgarske stranke v tem, da če bi bila Bolgarija prisiljena, da poseže v vojsko, naj se pridruži le tisti skupini velesil, ki soglašajo z realizacijo narodnih idealov bolgarskega naroda. »Vossische Ztg.« poroča, da Rumunija Rusiji ni dovolila prehoda ruske armade proti Turčiji skozi Rumunijo. — Po carigrayskih poročilih je Grška odklonila predlog Anglije, da ji ta odstopi otok Ciper, če pošlje Angležom v Egipt 20.000 mož na pomoč. — »St. Gallener Tagblatt« poroča iz Amerike, da Amerikanci izvajajo nasproti Nemčiji najnatančnejšo nevtralnost, proti zaveznikom pa ne. Zadnji teden je neka ameriška ladja odpeljala v neko francosko ali angleško pristanišče 50.000 pušk in veliko dinamita. Iz New Orleansa vozijo skoraj vsak teden velike ladje zaveznikom konserve in mule.

Svetovna vojska. Prvi sešitek smo poslali mnogim na ogled in priložili položnico, da morejo poslati naročnino v znesku 3 K za četrt leta (šest sešitkov) poštne prosto. Če bi se kdo ne maral naročiti, naj vrne sešitek takoj z opazko: »ne sprejemem«. — »Svetovna vojska« bo prinesla zelo veliko vojnih dogodkov, o katerih časopisi niso poročali, ker ima uradništvo na razpolago mnogo izvirnih poročil slovenskih vojakov. »Svetovna vojska« bo prinesla tudi po vrsti vse vojne dogodke in bo podala tako enotno sliko vseh današnjih bojev. Zato naj si vsakdo vse sešitke skrbno spravi, da ostanejo v spomin nam in znanjem na težke dni, ki smo jih doživeli.

Krompir

subo zdravo blago, vagonke množine
3153 dobavlja po zmerni ceni
Domicelj & Belle, Rakek.

Razglas.

C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani razpisuje

dobavo pohištva

na dan 16. novembra 1914 konkurenčno razpravo.

Ponudbe morajo se najkasneje do 10. ure dopoldne omenjenega dne c. kr. tobačni tovarni uposlati. Popolna vsebina razglasa, katera se tuuradno lahko upogleda, nahaja se v uradni »Laibacher Zeitung«.

C. kr. tobačna tovarna

Ljubljana, dne 4. novembra 1914.

A. & E. Skaberné, Ljubljana, Mestni trg 10

Specialna trgovina za pletenine in trikotažo.

395

Velika zaloga različnega perila za vojake iz čiste volne in velblodje dlake in sicer: snežne kučme, sviterji, telovniki, triko-jopice, srajce, in spodnje hlače, nogavice, sliperji, dokolenice, rokavice, različni ščitniki za vrat, prsa, kolena itd.

Odeje iz velblodje dlake. Tetra perilo. Spalne vreče. Plašči in predpasniki za strežnice rdečega križa. Volna za pletiti.

V najem se odda s 15. decembrom dobro vpe-
ljana

mesnica.

Ponudbe sprejema uprava »Slovenca« pod šte-
vilko 3134.

VOLNO

ovčjo, vsako množino kupuje po najvišjih cenah

I. Grobelnik, Ljubljana

Ker imam naročilo sedaj nujno poslati v tovarne za vojaške namene večje množine volne, naj vsakdo pohiti poslati večji vzorec s skrajno ceno. — Po večjo množino pridem osebno.

Dve inteligentni gospici iščeta službi kot

blagajničarki ali kot prodajalki

zmožni tudi samostojno voditi trgovino. — Ponudbe pod naslovom J. J. št. 99 na upravo »Slovenca«. 3157

Mlada, pridna

HIŠNA

ki zna tudi nemško, se takoj sprejme. — Naslov se izve pri upravi »Slovenca« pod št. 3160. (Znamka!)

Vzgojiteljica

z dobrim izpričevalom, ki zna tudi šivati, želi nastopiti mesto; gre tudi samo popoldan. — Ponudbe pod »Vzgojiteljica« 3158 na upravo »Slovenca«.

3113

Opozarjamo pri nakupu vsakovrstnega obuvala za dame, gospode in otroke na

edino moderno domače podjetje te stroke tovarno P. Kozina & Co. v Trzinu. Trvd-

ka ima v Ljubljani, Breg 20, veliko zalogo samolastnih, najboljših in za vsako

nogo priležnih izdelkov. Cene, ker je blago naravnost iz tovarne, brez konkurence.

Domača tvrdka

Zunanja naročila
2815 obratno

Cene brez konkurence

Modni salon Marija Götzl

Priporočamo domačo solidno tvrdko

Velika zaloga damskih in otroških klobukov v najnovejših oblikah vseh vrst ter športnih čepic

Židovska ul. 8

Zalni klobuki
vedno v zalogi

Popravila se sprejemajo